

Horizontálne priority Národného strategického referenčného rámca 2007-2013 v rámci Operačného programu Životné prostredie

Horizontálna priorita Národného strategického referenčného rámca (ďalej len „NSRR“) je priorita, ktorá komplementárnym spôsobom vplyva na ciele NSRR. Zmyslom horizontálnej priority je zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týka viacerých priorít NSRR a nemôže byť zabezpečený len prostredníctvom jedného Operačného programu, ale vyžaduje si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority/prioritné osi/opatrenia, resp. projekty jednotlivých Operačných programov.

Horizontálna priorita Informačná spoločnosť (ďalej len „HP IS“)

Cieľ HP IS: podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov informačno-komunikačných technológií (IKT).

Uvedený cieľ je možné naplňať prostredníctvom sledovania špecifických cieľov predovšetkým v týchto 3 tematických oblastiach:

1. **informačná gramotnosť** (napr. vychovávanie flexibilnej a konkurencieschopnej pracovnej sily schopnej uplatniť sa v podmienkach informačnej spoločnosti - modernizácia obsahu vzdelávania s ohľadom na IKT, inovácia znalostí IKT učiteľov a žiakov, zvýšenie úrovne slovenského vysokého školstva, aby bolo konkurencieschopné s vyspelými krajinami EÚ, zabezpečenie permanentnej inovácie znalostí obyvateľstva celoživotným vzdelávaním),
2. **efektívna elektronizácia verejnej správy** (napr. zvýšenie spokojnosti občanov, podnikateľov a ostatnej verejnosti s verejnou správou, zvýšenie kompetentnosti verejnej správy, zefektívnenie a zvýšenie výkonnosti verejnej správy),
3. **široká dostupnosť internetu** (napr. podpora rozširovania prístupu k internetu v menej rozvinutých regiónoch, modernizácia infraštruktúry prostredníctvom technického zabezpečenia IKT- nákup hardware a software, podpora školských multimediálnych učební).

Kompetencie:

Na politickej úrovni za koordináciu implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť zodpovedá podpredseda vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Túto úlohu vo vzťahu k informačnej spoločnosti plní prostredníctvom Komisie pre vedomostnú spoločnosť z funkcie jej predsedu. Koordinátorom horizontálnej priority Informačná spoločnosť na pracovnej úrovni je odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti, sekcia európskej politiky a vedomostnej spoločnosti, Úrad vlády SR. Na koncepcnej úrovni za horizontálne riadenie a implementáciu všetkých projektov informatizácie spoločnosti zodpovedá Ministerstvo financií SR, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy na úseku informatizácie.

Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť na roky 2007 – 2013:

Záväzným programovým dokumentom koordinácie implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť pre koordinátora a riadiace orgány jednotlivých operačných programov je „Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Informačná spoločnosť na roky 2007 – 2013“, v ktorom sú zadefinované základné postupy koordinácie a implementácie <http://sepavs.vlada.gov.sk/7588/horizontalna-priorita-informacna-spolocnost-2007-2013.php>

Príspevok Operačného programu Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“) k napĺňaniu HP IS:
OP ŽP prispieva k napĺňaniu HP IS prostredníctvom tých projektov, ktorých súčasťou sú v súvislosti s realizáciou ich hlavného cieľa tiež aktivity spojené s nákupom vývojom alebo prevádzkou hardware, software, zavádzaním a využívaním informačno-komunikačných technológií, využitím internetu a podporou šírenia informácií elektronickou formou.

Horizontálna priorita Trvalo udržateľný rozvoj (ďalej len „HP TUR“)

Cieľ HP TUR: zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu.

Uvedený cieľ je možné napĺňať prostredníctvom sledovania špecifických cieľov predovšetkým v týchto tematických oblastiach:

1. zvýšenie ekonomickej prosperity (napr. zvýšenie úrovne výskumu, vývoja a vzdelávania, znižovanie energetickej a surovinovej náročnosti hospodárstva a zvýšenie využívania OZE),
2. zvýšenie kvality životného prostredia (napr. zníženie znečisťovania zložiek životného prostredia, racionálne využívanie prírodných zdrojov, ochrana prírody a biologickej diverzity),
3. sociálna solidarita a inklúzia (napr. zníženie miery nezamestnanosti, posilnenie postavenia znevýhodnených a marginalizovaných skupín obyvateľstva, zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva),
4. vyrovnaný regionálny rozvoj (napr. skvalitnenie informačnej infraštruktúry, posilnenie celkového ekonomického, sociálneho a kultúrneho potenciálu regiónov, skvalitnenie dopravnej infraštruktúry).

Kompetencie:

Na politickej úrovni koordinačnú úlohu pri implementácii HP TUR plní podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Túto úlohu vo vzťahu k trvalo udržateľnému rozvoju plní prostredníctvom Rady vlády SR pre trvalo udržateľný rozvoj z funkcie jej predsedu. Koordinátorom horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj na pracovnej úrovni je odbor koordinácie priorít vedomostnej spoločnosti, sekcia európskej politiky a vedomostnej spoločnosti, Úrad vlády SR. V oblasti energetickej efektívnosti koordináciu podpory energetiky horizontálne zabezpečuje Ministerstvo hospodárstva SR.

Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj na roky 2007 – 2013:

Záväzným programovým dokumentom koordinácie implementácie horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj pre koordinátora a riadiace orgány jednotlivých operačných programov je „Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj na roky 2007 – 2013“, v ktorom sú zadefinované základné postupy koordinácie a implementácie: <http://sepavs.vlada.gov.sk/7589/horizontalna-priorita-trvalo-udrzatelny-rozvoj-2007-2013.php>

Príspevok OP ŽP k napĺňaniu HP TUR:

HP TUR má vzťahu k OP ŽP veľký význam z hľadiska jeho celkového zamerania i hlavného obsahu. Posilnenie environmentálnej zložky TUR je súčasťou globálneho cieľa OP ŽP. Prioritné osi OP ŽP prispievajú k ochrane a zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, pričom OP ŽP ako celok prostredníctvom ich podpory prispieva k zachovaniu priaznivého životného prostredia pre budúce generácie. Na úrovni programu sa teda horizontálna priorita trvalo udržateľný rozvoj premieta do jeho celkového obsahového zamerania.

Horizontálna priorita Marginalizované rómske komunity (ďalej len „HP MRK“)

Cieľ: zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít a zlepšenie ich životných podmienok. Realizácia cieľa horizontálnej priority sa bude uplatňovať prostredníctvom komplexného prístupu (integráciou projektov z viacerých operačných programov).

Uvedený cieľ je možné naplňať prostredníctvom sledovania špecifických cieľov predovšetkým v týchto prioritných oblastiach:

1. **vzdelávanie** (napr. podporné nástroje na riešenie neúspešnosti žiakov marginalizovaných rómskych komunít na základných školách, zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami so zreteľom na marginalizované rómske komunity, infraštruktúra vzdelávania),
2. **zamestnanosť** (napr. podpora tvorby a udržania pracovných miest prostredníctvom zvýšenia adaptability pracovníkov, podnikov a podpory podnikania; podpora sociálnej inklúzie osôb ohrozených sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčených prostredníctvom rozvoja služieb starostlivosti s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity; podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity),
3. **zdravie** (napr. modernizácia a rekonštrukcia zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti, dodávka zdravotníckej techniky, budovanie IKT infraštruktúry),
4. **bývanie** (napr. obnova a čiastočné budovanie verejnej hmotnej infraštruktúry vidieckych obcí so separovanými a segregovanými rómskymi osídleniami, podpora aktivít v oblasti separovaného zberu, podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov).

Kompetencie:

Na politickej úrovni za HP MRK zodpovedá podpredseda vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Za proces koordinácie a implementácie HP MRK zodpovedá z poverenia podpredsedu vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Odbor koordinácie HP MRK.

Úlohy Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a spolupráca s riadiacimi orgánmi, rozsah a presné podmienky realizácie opísaných nástrojov zabezpečenia HP MRK v rámci konkrétnych operačných programov sú predmetom záväznej zmluvy o spolupráci medzi ÚSVRK a každým riadiacim orgánom príslušným ku komplexnému prístupu.

Systém koordinácie implementácie horizontálnej priority Marginalizované rómske komunity na roky 2007 – 2013:

Záväzným programovým dokumentom koordinácie implementácie HP MRK pre koordinátora a riadiace orgány jednotlivých operačných programov je „Systém koordinácie a implementácie horizontálnej priority Marginalizované rómske komunity na roky 2007 – 2013“, v ktorom sú zadané základné postupy koordinácie a implementácie: <http://romovia.vlada.gov.sk/16714/system-koordinacie-implementacie-horizontalne-priority-marginalizovane-romske-komunity.php>

Príspevok OP ŽP k naplňaniu HP MRK:

Prioritné osi OP ŽP sú zamerané na zlepšenie životného prostredia a životných podmienok obyvateľstva prostredníctvom zabezpečenia jeho prístupu k environmentálnej infraštruktúre, čo sa vzťahuje i na MRK. OP ŽP tak v synergii s operačnými programami pre ďalšie prioritné oblasti (vzdelávanie, zamestnanosť, zdravotníctvo) prispeje k zlepšeniu životných podmienok MRK.

Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí (ďalej len „HP RP“)

Cieľ HP RP: rovnosť príležitostí pre všetkých (posilňovanie rovnakého prístupu všetkých do určitého sociálneho prostredia) a predchádzanie a eliminácia diskriminácie (na základe takých sociálnych kategórií, ako je pohlavie, rod, vek, rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia, zdravotné postihnutie).

Uvedený cieľ je možné naplňať prostredníctvom sledovania špecifických cieľov v nasledujúcich oblastiach:

1. rodová rovnosť resp. rovnosť príležitostí žien a mužov
2. rovnosť príležitostí zdravotne postihnutých ľudí
3. rovnosť príležitostí na základe veku
4. antidiskriminácia
5. ďalšie ciele - zvýšenie miery uplatnenia dlhodobo nezamestnaných na pracovnom trhu, zvýšenie kvalifikácie ľudí s nízkym vzdelaním.

Kompetencie:

Na politickej úrovni za koordináciu implementácie HP RP zodpovedá minister práce sociálnych vecí a rodiny SR, ktorý v zmysle schváleného NSRR plní koordinačnú úlohu vo vzťahu k HP RP. Výkonným koordinačným útvarom, ktorý zabezpečuje procesy koordinácie implementácie HP RP, bol poverený Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len MPSVR SR).

Systém koordinácie implementácie horizontálnej priority Rovnosť príležitostí na roky 2007 – 2013:

Záväzným programovým dokumentom koordinácie implementácie horizontálnej priority Rovnosť príležitostí pre koordinátora a riadiace orgány jednotlivých operačných programov je „Systém koordinácie implementácie horizontálnej priority Rovnosť príležitostí na roky 2007 – 2013“, v ktorom sú zadefinované základné postupy koordinácie a implementácie: <http://www.gender.gov.sk/index.php?SID=8782374f34920d9552ea9232343058ce&SMC=1&id=510>. Na uvedenej web stránke sú zároveň k dispozícii aj ďalšie podporné dokumenty pre uplatňovanie princípu pri čerpaní štrukturálnej pomoci v programovacom období 2007 – 2013, najmä Príručka pre uplatňovanie princípu rovnosti príležitostí ako horizontálnej priority.

Príspevok OP ŽP k napĺňaniu HP MRK:

OP ŽP podporuje vytváranie rovnosti príležitostí v prístupe k environmentálnej infraštruktúre ako jednému z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich životné podmienky a životnú úroveň obyvateľstva.

Z vyššie uvedených špecifických cieľov HP RP boli vo vzťahu k OP ŽP identifikované ako relevantné nasledovné ciele HP RP:

- Cieľ 1.1.
 - Zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti žien na pracovnom trhu.
 - Zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a miere nezamestnanosti medzi ženami a mužmi.
- Cieľ 2.2.
 - Zvýšenie počtu bezbariérových a bezpečných prístupov k verejnej, sociálnej, vzdelanostnej, zdravotníckej infraštruktúre a infraštruktúre zamestnávateľov.
 - Zvýšenie dostupnosti ľudí so zdravotným postihnutím k informačným službám.